

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи 4 ЕП, 5ЕПз

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор _____ С.Я. Ходирєв

“ ____ ” _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Організація виробництва</u> (назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)
підготовки	<u>бакалавр</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
в галузі знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>051 «Економіка»</u> (шифр і назва спеціальності)
за освітньою програмою¹	<u>«Економіка»</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u> (мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2020 рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох освітніх програм за даною спеціальністю, то вказуються усі освітні програми

1. Мета вивчення навчальної дисципліни В структурі компонентів освітньої програми (ОП) підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 «Економіка» дисципліна «Організація виробництва» належить до циклу обов'язкових компонент. Метою вивчення навчальної дисципліни є придбання компетенцій в галузі забезпечення раціональної організації виробничого процесу; використання на практиці принципів наукової організації праці; опанування основ планування виробництва, організації роботи основних і допоміжних господарств..

(п.2.2 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

2. Передумови для вивчення дисципліни: «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Інвестиції».

(вказати які дисципліни передують її вивчення)

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5 / 6 Кількість годин – 150 / 180	Нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	Нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)
Семестр викладання дисципліни	7	9
Вид контролю:	екзамен	екзамен
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	12
- практичні, семінарські (годин)	32	8
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	26	100
- курсова робота (годин)	30	30
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
- екзамен	30	30

4. Очікувані результати навчання з дисципліни Результати навчання відповідають наступним програмним компетентностям ОП.

Загальні компетентності: здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів, вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, бути критичним та самокритичним; здатність до самостійної роботи та самостійного приймання управлінських рішень, здатність нести відповідальність за їх реалізацію; здатність працювати з інформацією, у т.ч. в глобальних комп'ютерних мережах, уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел.

Фахові компетентності: здатність розробляти та реалізовувати виробничу стратегію підприємства; здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень промисловості; здатність до ефективного управління виробництвом; здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів; здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків організації виробництва; здатність розробляти та надавати рекомендації щодо

напрямків виробничої стратегії підприємства, маркетингових заходів; здатність аналізувати позитивні і негативні риси діяльності певних фірм щодо випуску товарів та послуг; здатність розробляти стратегію інноваційної діяльності підприємства.

(п.2.3 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року, як в освітній програмі)

5. Критерії оцінювання результатів навчання

(п.2.4 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
1	2	3	4
90-100	Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
80-89	Добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.
67-74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
0-34	Неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

6. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, діалог, групове обговорення тематичних питань, тестові завдання

(п.2.5 листа МОН №1/9-434 від 09 липня 2018 року)

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять²

Навчальний тиждень	Назва теми лекційного матеріалу	Кількість годин		Назва ПР, ЛР, СЗ, СРС	Кількість годин		Література
		очна	заочна		очна	заочна	
1	2	3	4	5	6	7	8
Розділ 1. Організація виробництва як наука							
1	Тема 1. Наукові засади організації виробництва. Організація виробництва як наука. Система організації виробництва. Комплексна модель організації виробництва.	2	-	ПЗ №1: Рівень організації праці.	2	-	[1-6]
				СРС: Система показників, що оцінюють рівень організації виробництва на підприємстві.	2	7	
2	Тема 2. Підприємство як ланка промисловості. Цілі, зміст та умови діяльності підприємства. Види промислових підприємств. Організаційна структура підприємства.	2	2	ПЗ №2: Рівень організації виробництва.	4	2	[1-6]
				СРС: Структура та сутність управління на промисловому підприємстві.	2	7	
Разом за Розділом 1		4	2	-	10	16	-
в т.ч. разом ПЗ		-	-	-	6	2	-
разом СРС		-	-	-	4	14	-
Розділ 2. Організація виробничого процесу на підприємстві							
3-4	Тема 3. Організація виробничого процесу. Поняття виробничого процесу і його складові. Організація виробничого процесу в часі і просторі.	4	2	ПЗ №3: Рівень організації управління.	4	-	[1-6]
				СРС: Напрями промислової та непромислової діяльності підприємства.	1	6	
5	Тема 4. Типи виробництва та їх особливості. Загальна характеристика типів виробництва.	2	2	СРС: Основи проектування складного виробничого процесу.	2	10	[1-6]
6	Тема 5. Виробнича структура. Принципи раціональної організації виробничих процесів. Виробнича структура підприємства і її зв'язок зі структурою виробничого процесу.	2	-	ПЗ №4: Тривалість виробничого процесу.	4	2	[1-6]
				СРС: Фактори впливу на організаційну структуру підприємства.	1	6	
7	Тема 6. Організація потокового виробництва. Загальні основи організації потокового виробництва. Види поточкових ліній.	2	2	СРС: Економічні аспекти та умови ефективності прогресивних форм організації виробництва.	2	10	[1-6]
8	Тема 7. Гнучкі виробничі системи. Загальна характеристика гнучких виробничих систем. Основні елементи гнучких виробничих систем. Склад і структура гнучкого автоматизованого виробництва.	2	-	ПЗ №5: Виробнича програма.	2	-	[1-6]
				СРС: Сучасні напрями стратегічного розвитку підприємства.	2	5	
9-10	Тема 8. Організація роботи допоміжних виробництв. Зміст діяльності та значення допоміжних виробництв. Організація роботи ремонтної служби підприємства. Організація інструментального господарства. Організація роботи енергетичної служби підприємства.	4	-	ПЗ №6: Обґрунтування типу виробництва та форми організації виробничого процесу. ПЗ №7: Розрахунок розміру партії виробів.	4	-	[1-6]

² Якщо дисципліна викладається декілька семестрів, то теми розбивати посеместрово.

1	2	3	4	5	6	7	8
				СРС: Шляхи скорочення витрат на ремонти і підвищення їхньої якості.	2	5	
Разом за Розділом 2		16	6	-	24	44	-
в т.ч. разом ПЗ		-	-	-	14	2	-
разом СРС		-	-	-	10	42	-
Розділ 3. Планування діяльності промислових підприємств							
11	Тема 9. Маркетинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств. Сутність та види концепцій маркетингу. Класифікація промислових товарів та їх споживачів. Дослідження промислового ринку та його сегментація. Товарна політика промислового підприємства. Цінова політика промислового підприємства. Збутова політика промислового підприємства. Комунікативна політика промислового підприємства.	2	-	ПЗ №8: Розрахунок виробничої потужності цеху. СРС: Процес ціноутворення на промислових підприємствах. Види реклами. Особливості ринку В2В.	2	2	[1-6]
12	Тема 10. Прогнозування і планування виробництва. Обґрунтування необхідності прогнозування і планування виробництва. Види прогнозів, методи прогнозування. Цілі, задачі, функції та види планів. Принципи та методи планування.	2	-	ПЗ №9: Розрахунок показників забезпечення діяльності цехів. СРС: Система показників ефективності виробництва. Сутність і призначення бізнес-планування на виробництві.	2	-	
13	Тема 11. Планування на підприємстві. Задачі і види внутрішньозаводського планування. Техніко-економічне планування на підприємстві.	2	-	ПЗ №10: Валова, товарна і реалізована продукція. СРС: Методи оперативного планування.	2	2	[1-6]
14	Тема 12. Якість промислової продукції. Якість, цінність і вартість. Показники оцінки якості продукції. Забезпечення та управління якістю промислової продукції.	2	2	ПЗ №11: Облік товарно-матеріальних засобів підприємства. Методи оцінки запасів. СРС: Конкурентоспроможність продукції і методи її оцінки.	2	-	
15	Тема 13. Інноваційний розвиток промислових підприємств. Інноваційний розвиток підприємств. Нові форми організації інноваційної діяльності	2	-	ПЗ №12: Аналіз безбитковості та цільове планування прибутку підприємства. СРС: Організація процесу розробки та виробництва нового товару на підприємстві.	4	-	[1-6]
16	Тема 14. Організація праці на промисловому підприємстві. Поняття організації праці, розподілення і кооперування. Система організації заробітної плати на підприємстві.	2	2	СРС: Нормування праці на підприємстві.	2	8	
Разом за Розділом 3		12	4	-	24	48	-
в т.ч. разом ПЗ		-	-	-	12	4	-
разом СРС		-	-	-	12	44	-
Курсова робота		-	-	-	30	30	-
Екзамен		-	-	-	30	30	-
УСЬОГО з дисципліни		32	12	-	118	168	-

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять³ Курсова робота на тему, яка різниться за варіантами вихідних даних.

за наявності)

9. Форми поточного та підсумкового контролю Поточний контроль здійснюється за тестовими контрольними роботами. Підсумковий контроль здійснюється за екзаменаційними білетами.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення мультимедійний проектор, стандартний пакет засобів Microsoft Office

(за потреби)

11. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Горелов Д.О. Основи організації виробництва: Конспект лекцій. – Х.: ХНАДУ, 2005. 120 с.

2. Гриньова В.М., Салун М.М. Організація виробництва: Підручник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 576 с.

3. Мороз В.С. Організація виробництва: навч. посіб. для студентів / В.С. Мороз, А.С. Тельпов. – Лівів: Новий Світ-2000, 2016. – 256 с.

4. Організація виробництва. Підручник для вузів / В.Л. Дикань, О.Г. Дейнека, Д.І. Ковалев, В.В. Компанієць, І.М. Писаревський, І.В. Чорнобровка. – Х.: ТОВ «Олант», 2002. – 288 с.

5. Петрович Й.М., Захарчин Г.М. Організація виробництва: Підручник. – Львів: «Магнолія плюс», 2005. – 400 с.

6. Фатхутдинов А.А. Організація виробництва: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 528 с.

(друковані матеріали, які є в бібліотеці)

Допоміжна

1. Галушак М.П., Машлій Г.Б., Гевко О.Б. Навчальний посібник для виконання практичних завдань та самостійного вивчення дисципліни «Організація виробництва». – Тернопіль, ТНТУ, 2017. – 139 с.

2. Економіка виробництва: навч. посіб. для студентів вузів / [Нестреренко В.Ю., Деділова Т.В., Токар І.І., Болотова Т.М.]. – Х.: ХНАДУ, 2013. – 124 с.

Організація виробництва: [навчальний посібник] / [Г.Є. Мазнев, С.М. Калініченко, І.С. Щербакова, О.В. Грідін]; за ред. Г.Є. Мазнева. – [вид. 2-ге випр. і доп.]. – Харків: Вид-во «Майдан», 2013. – 604 с.

(інші друковані матеріали)

Інформаційні ресурси

1. Васильков В.Г. Організація виробництва. Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 524 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.studmed.ru/vasilkov-vg-organzasya-virobnictva_8a93b1b.html

2. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями / Петренко К. В., Скоробогатова Н. Є. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 177 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27463/1/Ekonomika_i_organiz_vyrob.pdf

³ Вказується орієнтовна тематика КП, КР, ргр, якщо вони передбачені навчальною програмою

3. Козловський В.О. Організація виробництва. Практикум. Навчальний посібник. Частина 1. Видання 2-ге, доп. та перероб. – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 154 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.kre.dp.ua>
 Нікіфорова Л.О. Економіка та організація виробництва: Електронний навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2015. – 135 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ruda.vk.vntu.edu.ua/file/84552ca10ddc141fc34edaa4584d008a.pdf>
 (адреси сайтів з матеріалами)

Розроблено та внесено: кафедра економіки і підприємництва
 (повне найменування кафедри)

Розробник (и) програми: доцент кафедри ЕіП, к.е.н., доц. _____ Деділова Т.В.
 (посада, наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол №__ від “__” _____ 2020 р.
 (номер) (дата протоколу)

Завідувач кафедри д.е.н., проф. _____ Шевченко І.Ю.
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

Погоджено
 Декан факультету _____ управління та бізнесу
 (повна назва факультету, де читається дисципліна)
 д.е.н., проф. _____ Дмитрієв І.А.
 (наук. ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
 “__” _____ 2020 року
 (день) (місяць) (рік)

©ХНАДУ, 2020 рік
 ©Деділова Т.В., 2020 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1